

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Fylkeskommunene – alle

Ad-1

Deres ref

Vår ref
201100069

Dato
20.1.2011

Tilskuddsbrev til fylkeskommunene for 2011 på landbruks- og matområdet

Vi viser til Stortingets behandling av statsbudsjettet for Landbruks- og matdepartementet Prp 1 S (2010-2011) *Landbruks- og matdepartementet*, og sender med dette tilskuddsbrev til fylkeskommunene for 2011.

De overordna rammene for fylkeskommunene som regional utviklingsaktør på landbruks- og matområdet som ble omtalt i tilskuddsbrev av 19.1.2010 fra Landbruks- og matdepartementet til fylkeskommunene vil også gjelde for 2011.

1. Fylkeskommunene – regionale utviklingsaktører på landbruks- og matområdet

På landbruks- og matområdet skal fylkeskommunene ivareta oppgaver innenfor verdiskaping i landbruket, klima og samfunnsplanlegging, samt rekruttering og kompetanseheving.

Viktige hovedmål for fylkeskommunene på landbruks- og matområdet vil fortsatt være å;

- styrke regional verdiskaping, ressursforvaltning og miljøinnsats med utgangspunkt i landbruket og landbrukets ressurser
- styrke samhandlingen med andre aktuelle regionale og lokale aktører om gjennomføringen av landbrukspolitikken
- styrke regionale folkevalgtes engasjement i landbrukspolitikken
- sikre god kobling mellom landbruk og annet samfunns- og næringsutviklingsarbeid i fylket, herunder å integrere landbruksområdet i fylkeskommunenes øvrige ansvars og arbeidsområder

Samarbeid i det regionale partnerskapet generelt og en god dialog med fylkesmannen spesielt vil være viktig for en god måloppnåelse regionalt på landbruks- og matområdet.

Verdiskaping i landbruket

Det er et mål å øke verdiskapinga for primærprodusentene og virksomheter som videreforedler råvarer fra norsk landbruk. I den sammenheng blir samspill i de regionale og lokale partnerskapene viktig for økt innovasjon og verdiskaping i landbruket.

Fylkeskommunenes engasjement innenfor verdiskaping i landbruket må ses i sammenheng med fylkeskommunenes øvrige næringspolitiske arbeid og eierskapet til Innovasjon Norge. Landbruks- og matdepartementet ønsker derfor på generelt grunnlag at fylkeskommunene i større grad engasjerer seg i verdiskaping i landbruket, legger til rette for lokal vekstkraft og støtter opp under og stimulerer regionale forutsetninger og fortrinn for innovasjon og verdiskaping.

Fylkeskommunene skal i den forbindelse være en aktiv samarbeidspartner i verdiskapingsprogrammene som forvaltes av Innovasjon Norge, herunder det nye utviklingsprogrammet for matspesialiteter fra norsk landbruk, trebasert innovasjonsprogram, bioenergiprogrammet og verdiskapingsprogrammet for reindrift. Fylkeskommunenes rolle i verdiskapingsprogrammene vil særskilt være knyttet til mobilisering og informasjon til målgrupper om programmene og støtteordningen. I den sammenheng er det også viktig at de overordna målsettingene for verdiskapingsprogrammene ses i sammenheng med fylkeskommunenes øvrige regionale utviklingsarbeid. Departementet legger ellers til grunn at de regionale partnerskapene også drøfter den videre oppfølgingen av og arbeidet med verdiskapingsprogrammene som en del av arbeidet med den regionale næringsstrategien innenfor landbruket. Fylkeskommunene vil fortsatt bli representert i Innovasjon Norges faglige møtearenaer på nasjonalt nivå, jf vedlegg 2. Møtearenaene skal bidra til målrettet bruk av virkemidlene nasjonalt og regionalt, og til økt samhandling og innovasjon. Fylkeskommunene vil videre bli representert i styringsgruppen for det nye utviklingsprogrammet for matspesialiteter.

Klima, areal og samfunnsplanlegging

Fylkeskommunene skal bidra til at landbruks-, klima- og energipolitiske mål ivaretas i samfunnsplanleggingen, bl.a. gjennom økt bruk av fornybar energi og styrket jordvern. Regjeringen legger fortsatt opp til en restriktiv linje når det gjelder omdisponering av dyrket og dyrkbar mark. Gjennom plan- og bygningsloven har fylkeskommunene mulighet til å ta mer ansvar for vern av dyrket og dyrkbar jord gjennom fylkesplanleggingen og i dialog med kommunene i planprosesser.

Det er viktig å utvikle landbrukets positive klima- og energibidrag. Som politisk aktør, tjenesteyter, myndighetsutøver, eiendomsbesitter og energiaktør oppfordres fylkeskommunene til å arbeide for energieffektivisering, økt andel fornybar energi og

materialbruk. Gjennom arbeid med klima- og energiplaner, bør fylkeskommunene sørge for god innarbeiding av landbruksområdet og tilhørende klima- og energibidrag.

Rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket

Fylkeskommunenes ansvar for dette området må ses i sammenheng med fylkeskommunens brede rolle som utdanningspolitisk og regionalpolitisk aktør. Utfordringen framover vil være å utvikle naturbruksutdanningen og sikre rekrutteringen til utdanningen. Det vil også være et stort behov framover for utvikling av gode etter- og videreutdanningstilbud for landbruksnæringen. Det vises til nærmere beskrivelser av mål og retningslinjer for ordningen under pkt. 2.

Avtalepartene i jordbruksforhandlingene ble i 2010 enige om en satsning for å rekruttere ungdom inn i næringen. Som en del av denne satsningen ble det avsatt 4,5 millioner kroner til et treårig nasjonalt prosjekt for å styrke rekrutteringen til landbruksutdanning på alle nivå. Prosjektet er organisert med en styringsgruppe bestående av avtalepartene. I tillegg vil det bli opprettet en referansegruppe med representasjon fra bl.a. fylkeskommunene. Prosjektansvar og prosjektsekretariat er lagt til Norges Bondelag.

Rammedirektivet for vann

Landbruks- og matdepartementet er opptatt av at oppfølgingen av rammedirektivet for vann skjer på en kostnadseffektiv måte både for forvaltningen og næringslivet. En nær kontakt mellom fylkeskommunene og fagavdelingene hos Fylkesmannen er derfor av stor betydning generelt, og spesielt for utarbeiding og behandling av forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer.

Innspill til jordbruksforhandlingene 2011

En stor del av grunnlaget og virkemidlene for landbruks- og matpolitikken blir utformet i den årlige jordbruksavtalen. Landbruks- og matdepartementet legger vekt på å gi berørte aktører mulighet til å påvirke politikktutformingen gjennom tilbakemeldinger og innspill i forbindelse med jordbruksoppgjøret. I den sammenheng vil det være en styrke at også fylkeskommunene gir innspill i forbindelse med jordbruksoppgjøret for 2011. Vi ber om at innspill til jordbruksoppgjøret for 2011 sendes Landbruks- og matdepartementet senest innen 1.2.2011, jf også brev av 17.8.2010 fra Landbruks- og matdepartementet.

2. Tilskuddsmidler til rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket

Landbruks- og matdepartementet viser til Prop. 133 S (2009-2010) Om jordbruksoppgjøret 2010-2011, og Stortingets behandling av denne. For budsjettåret 2011 er det under Landbrukets utviklingsfond videreført en ramme på til sammen 20 millioner kroner til rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket.

Overordna mål og retningslinjer for ordningen

Det er et overordnet mål at ordningen skal bidra til rekruttering og utdanning av næringsutøvere som kan ivareta og styrke verdiskapingen i landbruket regionalt. Ordningen skal tilpasses regionale utfordringer knyttet til rekruttering, likestilling og kompetanseheving innen både tradisjonelt landbruk og nye næringer. Ubrukt bevilgning kan ikke benyttes innenfor andre sektorområder fylkeskommunene har ansvar for, eller til generell drift av naturbrukslinjene i de videregående skolene. Prioriterte områder for ordningen bør være:

- Tilskudd til gjennomføring av kompetanseutvikling og kompetansehevende tiltak innenfor tradisjonelt landbruk og nye næringer, herunder støtte til etter- og videreutdanningstilbud for yrkesutøvere i landbruket. Det kan også gis støtte til kompetansetiltak som gir voksne med annen videregående utdanning grunnleggende landbruksutdanning.
- Prosjekter/tiltak knyttet til rekruttering til landbruksnæringen.
- Tiltak som bidrar til å styrke rekrutteringen til de offentlige og private naturbrukslinjene i den videregående skole.
- Arbeid knyttet til likestilling i landbruket.

Departementet vil ellers oppfordre til fylkesovergripende samarbeid for en best mulig utnytting av midlene og for å imøtekomme utdannings- og kompetansebehovene i landbruksnæringen.

Ordningen og prosjektene det blir gitt støtte til må ses i sammenheng med andre ordninger og aktører som arbeider med rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket.

Departementet legger ellers til grunn at ansvarsområdet forankres i regional strategi for landbruksbasert næringsutvikling og fylkeskommunenes øvrige strategi- og plandokumenter på området.

Landbruks- og matdepartementet forutsetter at det fortsatt legges til rette for et forpliktende samarbeid med næringen om innretningen av midlene knyttet til rekruttering, likestilling og kompetanseheving og den landbrukspolitiske dialogen i fylket generelt.

Utbetaling av tilskuddsmidlene

Midlene til rekruttering, likestilling og kompetanseheving vil bli fordelt fylkesvis etter samme fordelingsnøkkel som for 2010, jf. vedlegg 1. Midlene til Oslo og Akershus vil bli fordelt til Akershus fylkeskommune. Vi ber de to fylkene om å samordne seg innbyrdes når det gjelder bruken av midlene. Midlene vil bli overført fra Statens landbruksforvaltning primo juli 2011.

3. Rapportering og kontroll

Fylkeskommunene skal innen 1.3.2012 oversende en beskrivende rapport til departementet om status og utfordringer for oppgavene fylkeskommunen ivaretar på landbruks- og matområdet jf. pkt. 1. Det er ønskelig at det rapporteres på hvordan fylkeskommunenes arbeid på landbruks- og matområdet har bidratt til å styrke regional verdiskaping, ressursforvaltning og miljøinnsats, og hvordan landbruksområdet er integrert i fylkeskommunenes øvrige arbeid med samfunns- og næringsutvikling.

Det er videre ønskelig at det rapporteres på omfanget av samarbeid og samhandling med andre aktuelle aktører om gjennomføring av landbrukspolitikken, og hvordan landbruksoppgavene er ivaretatt politisk i fylkeskommunene.

For midlene til rekruttering, likestilling og kompetanseheving ber vi om at det særskilt synliggjøres hvordan fylkeskommunene bidrar til å nå de overordnede målsettingene for tilskuddsordningen gjennom de regionale tiltakene og hvordan fylkeskommunene samhandler regionalt om tilskuddsordningen, samt hvordan midlene ses i sammenheng med øvrige midler knyttet til rekruttering, likestilling og kompetanseheving.

Rapporten må gi en oversikt over antall og type tiltak som har mottatt tilskudd, og en kort beskrivelse og vurdering av framdrift og måloppnåelse for tiltakene. Samtidig skal det også fremlegges regnskap over bruken av tilskuddsmidlene per 31.12.2011, herunder omfanget av evt. ubrukt bevilgning og i hvilken grad denne er bundet i tilsagn/avtaler som kommer til utbetaling i 2012.

Det tas forbehold om adgang for departementet, Statens landbruksforvaltning og Riksrevisjonen til å iverksette kontroll med opplysningene som er gitt og at midlene brukes etter forutsetningene.

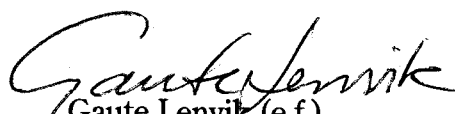
4. Møtepunkter i 2011

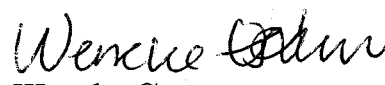
Landbruks- og matdepartementet tar sikte på følgende møtepunkter mellom fylkeskommunene og Landbruks- og matdepartementet i 2010:

- Løpende møter i kontaktutvalget mellom LMD, Innovasjon Norge, fylkeskommunene og Fylkesmannen.
- Fellessamling 6. juni 2011 mellom LMD, Innovasjon Norge, fylkeskommunene og Fylkesmannen.

Vi viser ellers til oversikt i vedlegg 2 over fylkeskommunens representanter på nasjonalt nivå i ulike utvalg og forum på landbruks- og matområdet for 2011.

Med hilsen

Gaute Lenvik (e.f.)
ekspedisjonssjef

Wenche Østrem
avdelingsdirektør

Vedlegg 2

Kopi:

Statens landbruksforvaltning

Innovasjon Norge

Fylkesmannen - alle

Kommunal- og regionaldepartementet

KS - Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon

Stiftelsen KSL Matmerk

Riksrevisjonen

Vedlegg 1: Fylkesvis fordeling av midler til styrking av rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket

Fylke	Fordeling i kr
Østfold	760 000
Oslo og Akershus	680 000
Hedmark	1 420 000
Oppland	1 640 000
Buskerud	900 000
Vestfold	600 000
Telemark	740 000
Aust-Agder	560 000
Vest-Agder	640 000
Rogaland	1 600 000
Hordaland	1 200 000
Sogn og Fjordane	1 600 000
Møre og Romsdal	1 480 000
Sør-Trøndelag	1 400 000
Nord-Trøndelag	1 740 000
Nordland	1 420 000
Troms	960 000
Finnmark	660 000
SUM	20 000000

Vedlegg 2: Oversikt over fylkeskommunenes representanter i ulike programmer, utvalg og styringsgrupper

- Kontaktutvalget mellom Landbruks- og matdepartementet, Innovasjon Norge, fylkeskommunene og fylkesmannen:
Tommy Hernes KS
Even Ystgård Nord-Trøndelag fylkeskommune
Hanne Varhaug Søberg Hedmark fylkeskommune
- Styringsgruppe for Utviklingsprogrammet for matspesialiteter fra norsk landbruk (erstatte faglig møtearena for mat):
Karl Otto Mauland Vestfold fylkeskommune
- Faglig møtearena for tre (Innovasjon Norge):
Ingrid Lauvdal Hedmark fylkeskommune
- Faglig møtearena for bioenergi (Innovasjon Norge):
Joakim Sveli Østfold fylkeskommune
- Faglig møtearena for grønt reiseliv (Innovasjon Norge):
Ikke oppnevnt representant fra fylkeskommunene
- Faglig møtearena for Inn på tunet (Innovasjon Norge):
Ikke oppnevnt representant fra fylkeskommunene
- Referansegruppe for treårig nasjonalt prosjekt for å styrke rekrutteringen til landbruksutdanningen:
Representant fra fylkeskommunene vil bli utnevnt i 2011